

PROFIEL RAAD VAN COMMISSARISSEN

1. Inleiding

Uitgangspunt voor de samenstelling van de raad van commissarissen is dat deze bestaat uit generalisten die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen dat interdisciplinair kan werken. Voor de integrale besluitvorming zijn leden nodig die een aandachtsgebied hebben, maar evenzeer een helikopterview. Zij moeten in staat zijn scherpe discussies collegiaal te voeren en een goed onderscheid kunnen maken tussen besturen en commissarissen houden.

Het is gewenst een zeker evenwicht te bereiken tussen personen afkomstig uit het bedrijfsleven en afkomstig uit de non-profitsector. Zeker niet alle leden van de raad van commissarissen hoeven een specifieke volkshuisvestelijke achtergrond te hebben; wel zullen zij binding moeten voelen met de volkshuisvesting en met de doelstellingen van Laurentius. De leden zijn van onbesproken gedrag, stellen het belang van Laurentius en haar huurders voorop, hebben aantoonbaar voldoende tijd om zich in te zetten voor Laurentius, zijn voldoende beschikbaar voor hun taak en van belangenverstremgeling mag geen sprake zijn. Zij voldoen aan de wettelijke geschiktheids- en betrouwbaarheidseisen die getoetst worden door de Autoriteit woningcorporaties.

Bij de vervulling van haar taak richt de raad van commissarissen zich naar het belang van Laurentius, naar het te behartigen maatschappelijke belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden. De raad van commissarissen van Laurentius en de directeur-bestuurder willen het governancemodel steeds meer vanuit het waardegericht toezicht invulling geven gebaseerd op vertrouwen, toegankelijkheid en begrip. Voor de leden van de raad van commissarissen zijn de formele rollen van interne toezichthouders zoals aangegeven in de Governancecode helder (toezicht houden, sparringpartner zijn en goed werkgeverschap). Belangrijke bestuursbesluiten worden getoetst in de beleidsdriehoek van doelstellingen, kwaliteit van woningen en dienstverlening en financiële continuïteit.

Bij het toezicht vaart de raad van commissarissen niet louter op de directeur-bestuurder, maar kijkt zij ook zelfstandig naar de organisatie en de omgeving. Zo onderhouden zij een gestructureerd direct en zelfstandig contact met de OR, MT en de Huurderskoepel. Daarnaast zijn er ook contactmomenten met leden van de vereniging tijdens de ALV, belanghouders, overheden en professionals.

Laurentius is een vereniging met een algemene ledenvergadering (ALV). De ALV bewaakt de continuïteit van de vereniging door het goedkeuren van het jaarverslag en bespreken van maatschappelijke thema's. Daarnaast is bij Laurentius de Huurderskoepel Laurentius (HKL) actief. De HKL is primair gericht op de belangenbehartiging van alle huurders op beleidsmatig niveau.

De raad benoemt drie leden van de raad van commissarissen. De HKL doet een bindende voordracht van twee leden. De commissarissen kiezen uit hun midden een voorzitter en vicevoorzitter. In dit profiel wordt eerst ingegaan op de kerntaken van de raad van commissarissen. Vervolgens wordt beschreven welke eisen worden gesteld aan de raad en de individuele leden, in het bijzonder aan de (vice)voorzitter.

PROFIEL RAAD VAN COMMISSARISSEN

De profielschets is mede gebaseerd op relevante wet- en regelgeving – waaronder het BTIV- en op de statuten van Laurentius.

2. Visie op commissarissen

- De raad van commissarissen van Laurentius oefent haar taken uit als eenheid. Het functioneren van de raad van commissarissen is gediend bij een goede teamsamenstelling; de individuele leden dienen elkaar qua competenties aan te vullen en in goede harmonie met elkaar te kunnen samenwerken. Om een goede samenstelling van het team te borgen worden een aantal algemene eisen aan alle leden van de raad gesteld. Aanvullend worden per lid specifieke eisen gesteld, die met name betrekking hebben op inhoudelijke kennis en ervaringsgebieden.
- Behalve kennis en ervaring op een bepaald werkkterrein is het van grootste belang dat de leden raad van commissarissen samen een team vormen. Voor een goed team zijn leden nodig die betrokken zijn bij Laurentius en de doelgroep, de ander met respect tegemoet treden en samenwerkingsgericht zijn.
- Zij moeten in staat zijn scherpe discussies collegiaal te voeren en een goed onderscheid kunnen maken tussen besturen en toezicht houden. Vanuit vertrouwen moeten zij als adviseur richting het bestuur kunnen optreden en beschikken over een goed luisterend vermogen. Voor besluitvorming zijn daarnaast leden nodig die kritisch doorvragen, knopen durven door te hakken en communicatief sterk zijn. Van elk lid van de raad van commissarissen wordt daarnaast verwacht dat hij of zij voldoende tijd beschikbaar heeft voor de toezichthoudende taak.
- Toezicht richt zich vooral op het bewaken van de maatschappelijke doelstellingen passend binnen de statuten en visie en missie van Laurentius en uitgewerkt in het ondernemingsplan. Continuïteit bij het bereiken van deze doelstellingen is wezenlijk. Goed intern toezicht betekent dat het externe toezicht van de overheid niet leidt tot ingrijpen door die overheid. Het interne toezicht houdt Laurentius op de gekozen maatschappelijke koers.
- Laurentius onderschrijft de Governancecode woningcorporaties 2020 versie 2022.

Kerntaken van de raad van commissarissen

Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van Laurentius, naar het te behartigen maatschappelijke belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden.

De algemene taak van de raad van commissarissen bestaat uit drie onderdelen:

- Het commissarissen houden op het beleid van de directeur-bestuurder en op de mate waarin dit ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt. Daarnaast richt het commissarissen zich op de algemene gang van zaken binnen Laurentius en de met haar verbonden onderneming(en).
- Gevraagd en ongevraagd advies geven aan de directeur-bestuurder over algemene ontwikkelingen die Laurentius raken, over 'voorgenomen besluiten' en over alles wat wezenlijk is voor Laurentius om haar missie en visie adequaat uit te kunnen voeren.
- Het vervullen van de werkgeversrol voor de directeur-bestuurder.

3. Algemene eisen aan de commissarissen

Om de hiervoor geschetste kerntaken goed te kunnen uitvoeren, worden algemene en specifieke eisen gesteld aan de raad van commissarissen als collectief, aan individuele leden en aan de (vice)voorzitter.

PROFIEL RAAD VAN COMMISSARISSEN

Alle leden van de raad van commissarissen:

- ✓ Beschikken over een brede maatschappelijke betrokkenheid;
- ✓ Hebben kennis en inlevingsvermogen in de belangen en de problematiek van de bewoners en affiniteit met de missie van Laurentius;
- ✓ Beschikken over een kritisch en analytisch vermogen om strategische doelstellingen te beoordelen en in hun samenhang te bezien;
- ✓ Kunnen maatschappelijke trends en veranderingen in het dynamische veld waarbinnen corporaties opereren beoordelen en vertalen naar de volkshuisvesting, het bewonersbelang en het bedrijfsbelang;
- ✓ Hebben kennis, inzicht en ervaring met bestuurlijke-, bedrijfs- en besluitvormingsprocessen;
- ✓ Hebben voldoende persoonlijkheid en statuur om volwaardig tegenspel te kunnen bieden aan de bestuurder;
- ✓ Hebben een onafhankelijke en positief-kritische houding ten opzichte van de bestuurder;
- ✓ Voelen zich betrokken bij de maatschappelijke vraagstukken in de regio, voor zover relevant voor Laurentius;
- ✓ Beschikken over een breed netwerk dat ten dienste van Laurentius kan worden gesteld;
- ✓ Zijn aanspreekbaar voor belanghouders als het gaat om het afleggen van verantwoording over het gehouden toezicht en het functioneren van de raad;
- ✓ Beschikken over de competenties zoals benoemd in de bijlage 1 van het BTIV (zie bijlage) en de statuten van Laurentius

4. Kennis, visie en ervaring aanwezig in de raad

Qua kennis moet de raad van commissarissen als collectief - dus minimaal één van de leden - beschikken over deskundigheid op de volgende gebieden:

- bedrijfseconomie en financiën;
- volkshuisvesting, huurdersvraagstukken, huurdersparticipatie;
- vastgoedontwikkeling, ruimtelijke ordening, beheer en duurzaamheid;
- marketing en marktcommunicatie;
- arbeidsverhoudingen, organisatieontwikkeling en management development;
- wet- en regelgeving; algemene kennis van juridische zaken.

Wat betreft de ervaringsgebieden gaat het om ervaring:

- op het snijvlak van politiek en bedrijfsleven;
- met het leiden van complexe organisaties en vorm geven aan complexe veranderprocessen in het dragen van een eindverantwoordelijke positie in bestuur of commissarissen.

Bij de samenstelling wordt hiermee rekening gehouden om een goede balans en voldoende complementariteit binnen de raad te bewerkstelligen. Deskundigheid van een individu op een bepaald terrein mag er overigens niet toe leiden dat deze persoon daar 'eigenaar' van wordt. Immers: alle leden zijn verantwoordelijk voor de beoordeling en toetsing van alle beleidsterreinen.

Gezien het belang van de financiële continuïteit wordt de bedrijfseconomische knowhow vanuit meerdere personen en invalshoeken ingevuld.

PROFIEL RAAD VAN COMMISSARISSEN

5. De voorzitter en de vicevoorzitter

De voorzitter en ook de vicevoorzitter voldoen aan alle 'algemene eisen' zoals beschreven in paragraaf 4. Daarnaast heeft de (vice)voorzitter specifieke taken met bijbehorende vereisten ten aanzien van kennis, vaardigheden en competenties.

Specifieke taken van de (vice)voorzitter

- Het in samenspraak met de directeur-bestuurder opstellen van de agenda van de raad van commissarissen.
- Het voorzitten van de vergaderingen van de raad van commissarissen, het bewaken van de kwaliteit van besluitvorming en het organiseren van collegiale besluitvorming in de raad van commissarissen.
- Het bewaken en stimuleren van een sfeer en cultuur waarin ieders kwaliteiten en inbreng maximaal tot hun recht komen
- Het voeren van functioneringsgesprekken met de leden van de raad van commissarissen.
- Het, samen met één of meer leden van de raad, voeren van beoordelingsgesprekken met de directeur-bestuurder.
- Het verzorgen van de communicatie met de directeur-bestuurder; waar nodig klankbord.
- Het bij tegenstrijdig belang van de directeur-bestuurder (mede) vertegenwoordigen van de corporatie.
- Het zorgdragen voor transparantie en verantwoording over het functioneren van de raad van commissarissen.
- Het heeft de voorkeur dat de voorzitter een band heeft met de gemeente Breda en Alphen-Chaam.

Kennis, vaardigheden en competenties van de (vice) voorzitter

Om zijn goed te kunnen uitoefenen, beschikt de (vice)voorzitter over kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het leiden van vergaderingen en het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Hij/zij is in staat mensen snel te doorgronden en heeft daardoor goed zicht op de kwaliteiten van de directeur-bestuurder. De (vice)voorzitter moet over zeer goede sociale en communicatieve eigenschappen beschikken. Een kritische en onafhankelijke houding, maar tegelijk ook openstaand voor een dialoog met alle belanghebbende partijen, met inachtneming van ieders rol, zijn kenmerkend voor zijn/haar opstelling.

De (vice)voorzitter heeft een stimulerende invloed op de raad en in de relatie met anderen. Hij/zij zorgt ervoor dat de raad van commissarissen als een team functioneert en heeft binnen en buiten Laurentius gezag.

De (vice)voorzitter beschikt over levenservaring en -wijsheid en heeft veel gevoel voor intermenselijke relaties. Hij/zij kan met natuurlijk overwicht op coachende wijze met de directeur-bestuurder omgaan en feedback geven.

Vanwege de dynamiek van de tijd en de complexiteit van de organisatie is het nodig dat de (vice)voorzitter over een hoge mate van crisisbestendigheid beschikt.

Zijn/haar dagelijkse werkzaamheden plus nevenfuncties staan toe dat de voorzitter alle benodigde tijd en aandacht kan geven aan de corporatie.

Daarnaast heeft de (vice)voorzitter inzicht in en kennis van de specifieke situatie en maatschappelijke opgave in de regio.

PROFIEL RAAD VAN COMMISSARISSEN

In principe is een vereiste voor de voorzitter dat hij/zij woonachtig is (geweest) in het kerngebied van Laurentius en daar een relevant netwerk heeft.

6. Een nadere uitwerking van de kennis- en ervaringsgebieden

Bedrijfseconomie en financiën:

- financiële continuïteit van een maatschappelijke onderneming en van maatschappelijk rendement;
- treasury, exploitatie en risicomanagement;
- kennis om budgetten, investerings- en financieringsvoorstellen, begrotingen en jaarstukken te beoordelen;
- adequaat kunnen inschatten van liquiditeitsrisico's.

Volkshuisvesting Huurdersvraagstukken, huurdersparticipatie:

- (toekomstige) rollen van corporaties; ontwikkelingen van woningmarkt, leefbaarheid, herstructurering, woonsatisfactie, bijzondere woonvormen en dergelijke;
- samenwerking met corporaties en andere partijen op de lokale en regionale woningmarkt;
- demografische en samenlevingsontwikkelingen, multiculturele ontwikkelingen; sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen;
- weten wat er speelt in het werkgebied en de relatie kunnen leggen met de belangen van de relevante partijen en belanghouders;
- ervaring met bewonersparticipatie, sociaal beheer, coöperatieve werkvormen, vrijwilligerswerk, mantelzorg.

Vastgoedontwikkeling, ruimtelijke ordening, beheer en duurzaamheid:

- kennis, ervaring en strategisch inzicht op het gebied van volkshuisvesting dan wel stedenbouw en ruimtelijke ordening, met accent op sociale woningbouw;
- vastgoed- en waardemanagement;
- projectontwikkeling, grondexploitatie, juridische- en financieringsconstructies plus het risicomanagement;
- ideeën op het gebied van duurzaamheid, onderhoud, leefbaarheid, herstructurering en samenwerking met andere marktpartijen.

Marketing en marktcommunicatie:

- kennis, ervaring en strategisch inzicht met betrekking tot marktonderzoek, marktcommunicatie en marketingstrategieën en -instrumenten.

Arbeidsverhoudingen, organisatieontwikkeling en management development:

- affiniteit en ervaring met het functioneren van complexe organisaties met meerdere, vaak tegenstrijdige, doelstellingen en belangen;
- kennis van, en ervaring met bedrijfsvoering en personeelsbeleid;
- inzicht in organisatiestructuren en beheersinstrumenten;
- kennis, inzicht en ervaring met complexe, strategische ontwikkelingsprocessen en organisatorische veranderingsprocessen;
- sociale processen en communicatievraagstukken.

Wet- en regelgeving; algemene kennis van juridische zaken:

- voor woningcorporaties relevante wet- en regelgeving;

PROFIEL RAAD VAN COMMISSARISSEN

- inzicht in juridische consequenties van besluiten;
- ervaring met politiek-bestuurlijke besluitvormingsprocessen en onderhandelingen;
- inzicht in moderne samenwerkingsvormen, nieuw opdrachtgeverschap en geïntegreerde ontwikkeling/exploitatiemodellen.

Opgesteld door de raad van commissarissen op 18 april 2023